

Hành trình và hiệu quả từ việc ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ quản lý hồ sơ án hình sự tại Viện Kiểm sát nhân dân (VKSND) tỉnh Đồng Nai

Ứng dụng công nghệ thông tin trong phục vụ quản lý hồ sơ án hình sự tại Viện Kiểm sát nhân dân (VKSND) tỉnh Đồng Nai đã và đang mang lại hiệu quả thiết thực.

Xác định tầm quan trọng và ý nghĩa của việc ứng dụng công nghệ thông tin để phục vụ công tác quản lý, điều hành nghiệp vụ của ngành, đặc biệt là quản lý hồ sơ án hình sự trên địa bàn tỉnh một cách hiệu quả, khoa học, VKSND tỉnh Đồng Nai và Trung tâm Phát triển phần mềm thuộc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Đồng Nai (Sở KH&CN) đã phối hợp thực hiện đề tài “*Nghiên cứu triển khai ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ quản lý hồ sơ án hình sự tại VKSND tỉnh Đồng Nai*”. Đề tài đã đưa vào ứng dụng tại VKSND từ tháng 04/2014 đến nay đã được Hội đồng khoa học công nghệ chuyên ngành tổng kết nghiệm thu vào cuối tháng 10/2017.

Hội đồng khoa học công nghệ chuyên ngành tổng kết nghiệm thu đề tài

Thực trạng quản lý thông tin hồ sơ án hình sự

Thạc sĩ Trần Huy Hùng, Phó Viện trưởng VKSND tỉnh, chủ nhiệm đề tài cho biết, tại VKSND tỉnh Đồng Nai hiện nay, việc quản lý thông tin hồ sơ án hình sự chỉ được thực hiện bằng cách viết tay vào sổ thụ lý theo mẫu của VKSND tối cao, sau đó sẽ dùng các sổ thụ lý này để tổng hợp số liệu để báo cáo cấp trên theo định kỳ.

Việc này đã thể hiện một số bất cập như: chữ viết tay khó đọc, tẩy xóa hồ sơ do sai sót trong quá trình viết; việc tổng hợp khó khăn và dễ nhầm lẫn do số lượng quá nhiều; công tác tìm kiếm, trích lục hồ sơ rất phức tạp, khó quản lý hồ sơ theo quy trình, thứ tự quy định trong các khâu quản lý hồ sơ án.

Bên cạnh đó, Cục Thống kê tội phạm và CNTT thuộc VKSNDTC đã triển khai phần mềm “Quản lý và thống kê án hình sự” từ cuối năm 2014. Tuy nhiên phần mềm này chỉ mang tính chất thu gom số liệu báo cáo từ cấp Trung ương đến cấp tỉnh, chưa quản lý hồ sơ chi tiết và quy trình thực hiện hồ sơ án từ giai đoạn điều tra khởi tố đến giai đoạn xét xử theo đúng chuyên môn đặc thù của ngành.

Vì vậy VKSND tỉnh Đồng Nai đã đề xuất phối hợp với Trung tâm PTPM thực hiện đề tài “Nghiên cứu triển khai ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ quản lý hồ sơ án hình sự tại VKSND tỉnh Đồng Nai” nhằm khắc phục được những hạn chế, thiếu sót trên.

Nghiên cứu và đề xuất giải pháp

Trước đó, từ năm 2009, VKSND tỉnh Đồng Nai đã phối hợp với Sở KH&CN triển khai thực hiện dự án nâng cấp hệ thống máy tính của VKSND tỉnh và cấp huyện, kết nối đường truyền số liệu và văn phòng điện tử M.Office. Đến tháng 8-2013, hai bên tiếp tục triển khai phần mềm quản lý án hình sự (sau này đổi tên thành phần mềm “Sổ thụ lý điện tử án hình sự”) thuộc đề tài “Nghiên cứu triển khai ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ quản lý hồ sơ án hình sự tại VKSND tỉnh Đồng Nai” và nâng cấp Văn phòng điện tử di động I.Office.

Mục đích của đề tài là xây dựng hệ thống phần mềm quản lý hồ sơ án hình sự (còn gọi là Sổ thụ lý điện tử án hình sự), và tạo bộ CSDL về hồ sơ án hình sự từ năm 2014 đến nay. Nhóm thực hiện đề tài tiến hành nghiên cứu trình tự thực hiện công tác quản lý hồ sơ án hình sự trong tỉnh Đồng Nai từ giai đoạn điều tra khởi tố đến giai đoạn xét xử, từ đó tin học hóa quy trình quản lý hồ sơ án hình sự từ cấp huyện đến cấp tỉnh. Dựa trên cơ chế phân quyền phù hợp, dữ liệu được lưu trữ tập trung nhưng vẫn có sự phân cấp chia sẻ dữ liệu cụ thể theo cấp quản lý, tạo môi trường thuận lợi cho việc theo dõi, tìm kiếm, quản lý hồ sơ với số lượng lớn.

Để thực hiện việc xây dựng phần mềm Sổ thụ lý điện tử án hình sự, nhóm nghiên cứu đã đề xuất sử dụng ASP.Net và hệ quản trị CSDL SQL Server 2008 là nền tảng công nghệ. Đây là công nghệ được sử dụng rộng rãi hiện nay trên thị trường, đáp ứng được nhu cầu phát triển ứng dụng của tỉnh và của các sở ngành, được hỗ trợ mạnh mẽ của tập đoàn Microsoft và của cộng đồng lập trình trên thế giới.

Ngoài các yêu cầu tính năng cơ bản về quản lý và lưu trữ, hệ thống phần mềm Sổ thụ lý điện tử án hình sự cần phải hoạt động được trên nền web; có khả năng liên thông với phần mềm “Quản lý và thống kê án hình sự” của Cục Thống kê tội phạm và Công nghệ thông tin thuộc VKSNDTC, có khả năng thay đổi danh mục, mẫu báo cáo thống kê, cấu hình cơ bản của hệ thống thông qua quản trị hệ thống mà không phải lập trình lại.

Để đảm bảo an toàn an ninh thông tin, nhóm nghiên cứu cũng đã đề xuất mô hình triển khai và giải pháp bảo mật bao gồm ít nhất 02 máy chủ vận hành và dự phòng; hỗ trợ xác thực thông qua các hệ thống danh bạ điện tử như AD, LDAP; hỗ trợ cài đặt bảo mật thông qua khóa điện tử, NSSP (an toàn thông tin phi chuẩn) khi có nhu cầu; cập nhật sự kiện diễn ra trong hệ thống phục vụ theo dõi, giám sát; đặt máy chủ tại DataCenter theo chuẩn ISO 27001:2005.

Hoàn thiện và triển khai thực hiện phần mềm “Sổ thụ lý điện tử án hình sự”

Đề tài đã tiến hành nghiên cứu khảo sát và đánh giá hạ tầng thiết bị và nguồn lực công nghệ thông tin, nghiên cứu phân loại hồ sơ án hình sự, đề xuất các chức năng chính của phần mềm “Sổ thụ lý điện tử án hình sự”, hoàn thành thiết kế, xây dựng phần mềm và thực hiện số hóa dữ liệu tạo bộ cơ sở dữ liệu chuẩn.

Để triển khai thực hiện phần mềm “Sổ thụ lý điện tử án hình sự”, ban đầu VKSND tỉnh đã giao triển khai tại Phòng Thống kê tội phạm và công nghệ thông tin và chọn VKSND huyện Trảng Bom thực hiện thí điểm.

Giao diện trước khi đăng nhập của Phần mềm

Chi Tiết	Thao tác	STT	Quá hạn	Sắp hết hạn	Đơn vị thụ lý	Trạng thái hồ sơ	Phân loại	Loại án	Số thụ lý VKS	Ngày thụ lý VKS	Họ tên bị can
Chi Tiết	Cập nhật	1			TP3	Kháng cáo	Kháng cáo	Khởi tố mới	TP3-17-07	03/08/2017	Nguyễn Văn Bê
Chi Tiết	Cập nhật	2			TPBH	Đang điều tra	Công an	Khởi tố mới	TPBH-17-234	01/08/2017	Chưa xác định
Chi Tiết	Cập nhật	3			TP3	Đang điều tra	Công an	Khởi tố mới	TP3-17-06	01/08/2017	Chưa xác định
Chi Tiết	Cập nhật	4			TPBH	Đang điều tra	Công an	Khởi tố mới	TPBH-17-233	02/08/2017	Chưa xác định
Chi Tiết	Cập nhật	5			TPBH	Đang điều tra	Công an	Khởi tố mới	TPBH-17-232	02/08/2017	Chưa xác định
Chi Tiết	Cập nhật	6			TP3	Đang điều tra	Công an	Khởi tố mới	TP3-17-05	01/08/2017	Chưa xác định
Chi Tiết	Cập nhật	7				Đang điều tra	Công an	Án chưa khởi tố			Chưa xác định
Chi Tiết	Cập nhật	8			TP3	Chuyển vụ án	Di lý	Nơi khác chuyển đến	TP3-16-63	16/10/2016	Chưa xác định

Giao diện sau khi đăng nhập

Sau thời gian thực hiện thí điểm tại 2 đơn vị này, thấy được những hiệu quả tích cực mang lại từ phần mềm này, Ban lãnh đạo VKSND tỉnh đã quyết định triển khai thí điểm trong toàn ngành Kiểm sát Đồng Nai. Và đến ngày 27/01/2016, Viện trưởng VKSND tỉnh Đồng Nai đã ký Quyết định số 24/QĐ-TK về việc chính thức áp dụng phần mềm này trong toàn ngành Kiểm sát Đồng Nai.

Trong quá trình thực hiện, phòng TKTP&CNTT VKSND tỉnh đã tiếp thu nhiều ý kiến đóng góp của các đồng chí là lãnh đạo, cán bộ, Kiểm sát viên VKSND hai cấp trong việc hoàn thiện phần mềm “Sổ thụ lý điện tử án hình sự”.

Tháng 7/2016 đã tổ chức sơ kết việc thực hiện phần mềm “Sổ thụ lý điện tử án hình sự” tại VKSND hai cấp. Sau đó ngày 24/3/2017, VKSND tỉnh Đồng Nai tổng kết việc thực hiện phần mềm này trong ngành Kiểm sát Đồng Nai.

Hiệu quả thiết thực

Sau 18 tháng thực hiện, đề tài đã hoàn thành nội dung đề ra gồm: nghiên cứu khảo sát và đánh giá hạ tầng thiết bị và nguồn lực công nghệ thông tin, nghiên cứu phân loại hồ sơ án hình sự, xây dựng hệ thống phần mềm Sổ thụ lý điện tử án hình sự và thực hiện số hóa dữ liệu tạo bộ cơ sở dữ liệu chuẩn.

Phần mềm Sổ thụ lý án hình sự được ứng dụng nhằm nâng cao hiệu quả việc quản lý, chỉ đạo và điều hành công tác liên quan đến hồ sơ án hình sự và thông tin tố giác tội phạm tại VKSND. Đồng thời, đề tài đã số hóa toàn bộ hồ sơ án hình sự từ năm 2014 đến nay để đáp ứng nhu cầu, nhiệm vụ quản lý, báo cáo, tìm kiếm thông tin một cách hiệu quả và nhanh chóng.

Viện trưởng VKSND tỉnh Đồng Nai cũng đã chỉ đạo VKSND cấp huyện triển khai thực hiện mô hình quản lý án hình sự tập trung “*một cửa*” để đảm bảo tất cả tố giác, tin báo về tội phạm, các vụ án hình sự đều được thụ lý, giải quyết kịp thời, không để trường hợp án quá hạn kéo dài, giải quyết không đúng quy định của pháp luật. Việc theo dõi, quản lý án hình sự bằng phần mềm đã góp phần giúp cho công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành của lãnh đạo VKSND hai cấp được kịp thời.

Nhóm nghiên cứu cũng cho biết, kết quả nghiên cứu của đề tài đã được chuyển giao cho VKSND tỉnh Đồng Nai đưa vào vận hành từ cấp tỉnh đến cấp huyện. Hiện nay, đề tài đã tiến hành tập huấn hướng dẫn sử dụng phần mềm này cho 53 cán bộ của ngành kiểm sát tỉnh Đồng Nai bao gồm: lãnh đạo của VKSND tỉnh, lãnh đạo phòng nghiệp vụ của VKSND tỉnh, lãnh đạo và kiểm sát viên của 11 VKSND huyện, thị xã, thành phố. Bên cạnh đó, các đơn vị cũng đã thực hiện số hóa hồ sơ án hình sự vào hệ thống phần mềm Sổ thụ lý điện tử án hình sự. Tính đến ngày 31/8/2017, số lượng hồ sơ án hình sự đã thực hiện số hóa tổng cộng là 6930 hồ sơ với 10459 bị can. Ngoài ra, kết quả này còn có khả năng mở rộng triển khai cho các đơn vị khác ngoài tỉnh khi có nhu cầu.

Theo Phó Viện trưởng VKSND tỉnh, việc triển khai phần mềm Sổ thụ lý điện tử án hình sự trong toàn ngành kiểm sát Đồng Nai sẽ giúp cho công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành của lãnh đạo hai cấp tiết kiệm được một khoản lớn kinh phí in ấn biểu mẫu sử dụng nội bộ tại đơn vị. Đến thời điểm báo cáo hàng năm, cán bộ kiểm sát viên không phải mất nhiều thời gian rà soát, ghi chép lại những vụ án còn tồn của năm trước chưa giải quyết chuyển qua sổ thụ lý mới năm sau. Mặt khác, với hệ thống bảo mật của phần mềm thì việc quản lý và khai thác thông tin hồ sơ các vụ án hình sự sơ thẩm tại VKSND hai cấp sẽ hiệu quả hơn, hồ sơ được quản lý chặt chẽ, tập trung và thống nhất.

Nhân rộng mô hình

Ngày 03/4/2017 tại Đồng Nai, VKSND tối cao đã tổ chức Hội nghị triển khai công tác thống kê và công nghệ thông tin năm 2017. Hơn 240 đại biểu đã tham dự hội nghị.

Các đại biểu tham dự hội nghị.

Tại Hội nghị, các đại biểu đã được nghe báo cáo tổng quan về tình hình triển khai và thực hiện mô hình “Quản lý án hình sự sơ thẩm tập trung”; Hiệu quả của 2 phần mềm “Sổ thụ lý điện tử án hình sự” và “Văn phòng điện tử di động I.Office” do Trung tâm phát triển phần mềm thuộc Sở KH&CN phối hợp với VKSND tỉnh triển khai thực hiện.

Cán bộ Trung tâm Phát triển phần mềm giới thiệu tính năng, cách sử dụng các phần mềm cho đại diện Viện kiểm sát các tỉnh, thành.

Phát biểu khai mạc tại hội nghị, Phó viện trưởng VKSND tối cao Bùi Mạnh Cường nhấn mạnh: Tình hình tội phạm và tranh chấp dân sự ngày càng phức tạp, với số lượng các vụ án ngày một tăng. Chính vì vậy, việc ứng dụng công nghệ thông tin sẽ góp phần quan trọng trong công tác quản lý, điều hành, giải quyết hồ sơ và giảm thiểu nhân sự theo đề án vị trí việc làm. VKSND tối cao đánh giá rất cao sáng kiến của VKSND tỉnh Đồng Nai trong việc kết hợp với Sở KH&CN tổ chức hội nghị triển khai khai công tác thống kê và công nghệ thông tin năm 2017, qua đây giúp các đơn vị trong ngành được học tập mô hình hay về quản lý án hình sự sơ thẩm tập trung và các phần mềm quản lý hành chính khác để tổ chức triển khai nhân rộng.

Đồng chí Phó viện trưởng cho biết, qua thực tế cho thấy, việc Sở KH&CN tỉnh Đồng Nai chuyển giao các phần mềm đã góp phần rất lớn cho VKSND tỉnh trong công tác quản lý, điều hành và giải quyết các hồ sơ, thủ tục hành chính. Việc ứng dụng các phần mềm đã cho thấy hiệu quả rõ rệt. Vì vậy, thời gian tới, ngành Kiểm sát sẽ tiến hành tích hợp công nghệ thông tin trong toàn ngành và triển khai ứng dụng trong cả nước.

Trong khi đó, PGS.TS Phạm Văn Sáng, Giám đốc Sở KH&CN tỉnh Đồng Nai cho biết, Sở KH&CN sẵn sàng phối hợp với toàn ngành Kiểm sát để triển khai các dự án về công nghệ thông tin và chuyển giao các phần mềm điện tử, giúp đơn vị thực hiện tốt công tác quản lý, điều hành và xử lý công việc.

Tại dịp này, Viện trưởng VKSND tối cao đã quyết định tặng bằng khen cho 2 tập thể và 7 cá nhân của VKSND tỉnh Đồng Nai và Sở KH&CN tỉnh Đồng Nai vì có nhiều thành tích trong việc phối hợp triển khai mô hình.

Tập thể Sở Khoa học và Công nghệ Đồng Nai và Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh được nhận bằng khen của Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân tối cao.

07 cá nhân của Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai và Sở Khoa học và Công nghệ Đồng Nai được nhận bằng khen của Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân tối cao.

Tác giả: Nguyễn Thị Trúc Khuyên